

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrierile defrancați nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Henschel
Schick, Rudolf Mayer, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dannstorfer. În Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat. În
București: Agence Havas, Bucu-
reștii de România; în Ham-
burg: Korois & Leemann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
cație. Publicării mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 or. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ 30)

„Gazeta”iese în două-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la ad. editorilor.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV,
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 or. v. a.
sau 16 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 166.—Anul LIX.

Brașov, Duminică, 28 Iulie (9 August)

1896.

Intâmplările săptămânei.

(Revistă).

Avut'am de trei-deci de ani și noi Românii parte de omenii ungurești, cari nu s'au sfiit a se face vodoriste la toporul partidei ungurești dela cârmă; avut'am mameluși de tot soiul, cari se credeau feroțiți, că pot sluji unui ministru unguresc; vedut'am în dietă în căta celor aleși pe sprânceană și mireni și preoți, der numai acum pentru întâiași dată ni a fost dat să vedem imbulzindu-se la oia cu carne a deputaților stăpânirii și pe un demnitar mai înalt bisericesc, pe un vicar episcopesc român.

Acesta este vicarul Iosif Goldiș dela Oradea-mare. Și-ar fi pus și pînții unguresci decât n'ar fi călugăr. Guvernul a pus ochii pe prea cuvioșia sa și l'a imbiat cu deputația cercului Ceica, în locul voinicosului „capelan” Silviu Rezei, care a căpătat pentru meritele sale mamelușesci un os de ros, fiind numit inspector școlar regesc.

Drept mulțumire vicarul Goldiș într'o cuvântare, ce-a ținut'o la înalta poruncă în Ceica, a lădat pe Ungurii dela stăpânire de s'a dus vestea în totă țera. Noi Românii am fost până acum nisce orbi și hăbăuci, căci n'am vedut și n'am știut că cel mai mare amic al neamului nostru și cel mai mare binefăcător al bisericii noastre a fost Koloman Tisza. Am fost așa de nemernici să nu cunoșcem, că legile bisericesci aduse la îndemnul lui Tisza au fost aduse numai spre scăparea noastră! Vicarul Goldiș vră să ne deschidă acum ochii; el, orbul orbilor lui Dumnezeu!

Să mergem numai cu Banffy, ne spune neprețnitul vicar al episcopiei Aradului, căci atunci va fi bine de noi! Măi, der mare înțelept mai este d-l Iosif Goldiș, când cu o singură vorbă ne deschide perțile raiului unguresc. Pofțiți și intrați, cari voiți să vă mâncați legea și

limba ca Țiganii biserica! Tare ni-e temă însă, că d-l Goldiș va rămâne singur în paradisul unguresc, cu rușinea în spinare, că s'a făcut obiectul contrariilor națiunii și a bisericii noastre!

Intr'aceea opoziția maghiară se mișcă viu pretutindenți, pregătindu-se pentru alegeri. Mai ales „partida poporală” agitază în mod fanatic pentru a-și câștiga partizanii. Nu puțină spaimă a cuprins pe cei dela foile clușene când au aflat, că „partida poporală” și-a întins acțiunea și în Ardeal. „Ellenzék” spune, că conducătorii „partidei populare” au intrat în înțelegere cu episcopia romano-catolică dela Alba-Iulia și au hotărât, ca să stăruie a câștiga și în Ardeal tărâm pentru „partida poporală”. Numita fôia impută lui Banffy, că el ar fi lucrat în folosul partidei catolice prin aceea, că a dat lozinca, ca toți câți nu țin cu el să fiă infierați ca ueltele ale „partidei populare”. Din toate se vede, că cei dela cârmă au mare frică de unelțiile catolicilor din tabăra contelui Zichy și așa ni-se pare, că de ce se tem au o să scape.

Față cu expoziția milenară s'a răcit mult însuflețirea Ungurilor. Foile din Pesta se plâng, că de două săptămâni numărul celor, cari cercetează expoziția, e de tot mic. Golul cel arată toate pavilionele, corăile, restaurațiile și cafenelele din expoziția este înspăimântător. În schimb însă cheltuelile, ce se fac dilnic, iluminarea etc. sunt aceleași ca mai înainte. „Csárdás”-urile înfonate de multe muzici răsună în pustiu. Acesta nu este tocmai dovadă, că lumea cultă europeană ar arde de nerăbdare să vadă minunile milenare. Speranțele mari, ce și-le-au făcut șovinistii, au început să scadă înfricoșat și cei ce s'au angajat la întreprinderi costisitoare își ved cu ochii totala ruinare. Ca mâne vom vedea, că va sosi și „Krachul”, că

l'au prevestit antisemiții din Viena. S'au încercat Ungurii să invite pe Cehi să viziteze expoziția, der aceștia li au răspuns, că nu-s nici-decum dispuși să se îmbrățișeze acum cu asupritorii Slovacilor.

Totă presa europeană vorbește de viitoare călătorie a monarhului nostru în România. Se dice, că meritul cel mai mare, că s'a făcut cu puțință această vizită, este al ministrului de externe conte Goluchowski. Alții dice, că regele Carol ar fi dat să se cunoscă la curtea din Viena, că nu va merge la deschiderea Porților de fier, decât nu va primi conia vizita împăratului Francisc Iosif. „N. fr. Presse” însă spune, că proiectul călătoriei împăratului Francisc Iosif în România a eșit din propria inițiativă a monarhului nostru. Încă la începutul lunii lui Mai, când cu deschiderea expoziției milenare, împăratul s'a spus ministrului plenipotențiar al României, Ghica, că va face vizită regelui Carol după serbările dela Porțile de fier.

Regele Carol, plecând Marți în străinătate pentru recreare, împreună cu regina, s'a oprit la Viena, unde a conferit cu contele Goluchowski. Organul acestuia a salutat foarte cordial pe suveranii României, vorbind cu însuflețire de legăturile de amiciție, ce unesc cele două dinastii. Cum se vede der se face tot posibilul spre a stringe legăturile monarhiei noastre cu România. Tripla alianță ține mult a-și asigura concursul regatului român pentru vremuri grele și întru atâta se arată această dorință de pretutindenți, încât acum și șovinistii unguri au început să se împace cu gândul, că monarhul nostru, care de mulți ani n'a vizitat, decât numai pe împăratul Germaniei, face onoarea acesta acum și regelui României. România cu armata și cu organizația ei de astăzi joca der un rol însemnat în viitoarele combinațiuni.

Ca toate lucrurile pe lumea asta

insă, — prietenia acesta își are și partea ei umbră. Kossuthistii dela „Egyetértés” vor să trecă peste ea, dicend, că ar fi o prostie, ca Românii și Ungurii să se mai certe pentru fleacuri de politică internă când existența lor națională pôte fi amenințată de aceiași dușmani.

Noi însă cunoșcem de ocamdată numai un dușman, care ne amenință existența națională, și acesta este tocmai dușmanul nostru dinăuntru, care se certă cu noi pentru politica internă.

Orice s'ar întâmpla, der între împăratul Francisc Iosif și regele Carol, noi Românii din Transilvania și Ungaria nu ne vom clătina nici un moment în lupta noastră contra încercărilor nebune, de-a face din noi toți ienicerii maghiari. Nu vom curma căta dintre noi și Unguri până când nu ni-se va fi făcut dreptate deplină și nu va fi delăturată primejdia, ce ne amenință din partea politice dinăuntru unguresci.

Trei serbări în Rodna veche. În zilele de 16 și 17 n. o. se vor ține în Rodna-vechi următoarele trei serbări: a) Aduarea generală a despărțământului XXI (Năsăud) al Asociațiunii transilvane. b) Jubileul de 80 ani al distinsului botanic și membru al Academiei române Florian Porcius, vice-căpitan districțional emerit. c) Conferința anuală a preoției gr. cat. din vicariatul Rodnei. Atragem atențiunea vicariatului român asupra acestor serbări, cari nu au numai însemnătate locală, ci putem dice, generală, adevă sunt de interes pentru toți. Românii cărora le zace la inimă viața culturală precum și prosperarea neamului lor. Pentru aceea este foarte de dorit, ca la amintitele festivități curat naționale românesci să ia parte Românii, întru cât se pôte din toate ținuturile, mai ales însuși valea Someșului și Bărgăului în număr cât se pôte de mare, ca așa de o parte să se ridice valoarea acelor serbări, de altă parte să se dea un impuls binefăcător vieții culturale și sociale a Românilor grănițeri năsăudeni.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ion pcurarul.

Cunoșeam bine pe Ion pcurarul și nu l'oi uita câte zile-oii trăi. Și nu-l pot uita, că și de-l uit câte-o vreme, er imi vine în minte de câte-ori ved câte-un adevărat pcurar, care-i, după cum colindă copiii la Crăciun, de spun cum era Lariu-pcurariu:

Cu brâu lat
Înțifălat
Cu fluierul ferecat,

Așa era și Ion pcurarul. Parcă amu-l ved: om de mijloc, der gros, osos, peptos, spătos, cu grumați ca la taur, picioarele ca la urs, mâni groșe, cap mare și din ce era mare, mai mare-l arăta pcurul cel lung și creț inelat și negru, — der negru ca pcurul greu, slobođit pe spate la vale și pe lângă urechi pe obraz în jos, de numai ochii, nasul, gura, jumătate obrazele și barba se vedea din pcurul lui cel mare, purarea unș cu unt de oi, că dora de aceea era pcurar.

Pe îmbrăcăminte încă se cunoștea dintre alți omeni de pe la noi, că ambla — cum v'ăș spune — cam ca pe la dealuri,

nu ca la noi la șes. Ciorecii lui erau cu mult mai largi, ori dora mi-se păreau largi unde-i erau groșe picioarele, ori că nu i-se păreau groșe picioarele că cei erau așa de largi ciorecii cei albi, cusuți unguresce, cu cusutura pe partea din afară a piciorului și pe cusutura cu postav vênăt; în opiniei avea pururea oiele de pănură negră și opinioile erau legate cu eurele; cămașa purta scurtă și grosă, der bine grosă, țepănă și cu un guleraș numai de un deget de lat, mânecile cămeșii lui erau largi; numai la el am și apucat cămașă cu mâneci largi la noi în sat. Mijlocul lui îl stringea o curea lată până sub suori, plină de bumbi, rote mici de ceasornice stricate și câte și mai câte lucruri scilpicioșe. Cureaua-i era în totă una vremea nici nouă nici vechiă; mai mult de 2—3 ani nu ținea o curea, apoi făcea din ea traistă ori opinici și-și cumpăra alta, der nu o purta așa roșă, cum o cumpăra, ci o ungea mai întâiu pe de toate părțile cu unt până se negrea, apoi prindea a-o purta — vedă bine după ce o umplea de scum-peturi scilpicioșe.

Cureaua acesta era pentru Ion pcurarul aceea, ce-i lada pentru mirese, port-moneul pentru negustor, jamantanul pentru călător, bibliote.a pentru literat. Scurt:

cureaua era pentru Ion pcurarul magazinul secret, unde nime nu avea voie să caute, nime nu scia tot ce conținea, der nime nu a nici vedut dora pe Ion pcurarul fără ea. În curea, din deraț, își ținea el banii cei mari, ce i-o fi avut, și se dicea, că el avea mulți bani; în curea, dinainte, ținea beșica cu banii cei măruiți, jascăul pururea tescuit de tăbac, amnarul, cremenea iasca și 2 pistole mari, cu butucul de aramă, er în puinul eurelei avea teca cu cuțitul și cu furculița.

Flaere avea pururea două: unul mare, altul mic, numit trișcă. Pipa nu avea loc în curea, aceea era ori în gură, ori — mai rar — după cap, cu țevă băgată între gulerul cămeșii și între piele. Suman purta scurt și negru, pălărie negră, mare, cu marginile resfrante în sus, er în mâna drăptă purta o bătă zdravănă de corn, lungă cât și pușca, ce o purta pe umărul stâng.

Așa ambla Ion pcurarul la oi, așa intra și în sat din când în când, și așa mergea și la biserică, numai singur pușca nu o ducea cu sine când mergea la biserică de două-ori în an: în ziua de Pasci și în ziua de Crăciun.

Când am prins a-l cunoșce era cam de 55—60 de ani, der auțsem despre el

multe înainte de a-l cunoșce. A-l cunoșce am început cam prin anii 1857, când mergeam mai întâiu cu tata la stână să dau în strungă. Cât dam oile în strungă, nu mă puteam destul mira de spatele lui cele late și de grumații lui cei groși; tata era numai puin pe lângă el, era ca un miel pe lângă un berbec. Așa era Ion pcurarul și așa-mi închipuesc, că a trebuit să fi și Lariu-pcurariu, pe care-l pomenesc copiii în colindă.

Acum după ce-l cunoșceți, să vă spun povestea lui, că dice, că tot omul are un joc, o horă și o poveste. Povestea lui mi-a spus'o tata și alți omeni, dela noi, cari au trăit cam de odată cu el.

Dice că el a fost copil de lele. De m'cut s'a tređit la noi în sat. De unde era? Cine i-a fost tată și mamă, — înzădar l'ai fi întrebat, că nu țiar fi putut spune, că n'avea de unde-ți spune, după ce nici el nu scia. Să tređise la noi și dela noi dicu că este. Pân'a fost mai mic, a slujit, der după ce s'a apucat holteies, s'a săturat de slujit, trăia cum pută, der trăia, și dicea în fluier, cum învățase încă de mic, amblând la vite. Vara mai lucra pe la unul și pe la altul, când vrea mai trăia și de-a gata, că dora un sat de omeni pôte ține pe un biet fecior sêrac și s'rein; pcurarii

„Cuvântul hotărîtor“.

Sub acest titlu publică diarul pedagogic „Néptanítok Lapja“, edat de ministerul ung. de culte, un articol, în care se ocupă cu cestiunea „crescerea unitare națională maghiară“, o temă mult cântată în diarele maghiare. Va fi interesant mai ales pentru învățătorii noștri ca să vadă în ce mod scrîntit își gîndesc cei dela putere maghiarisarea tuturor puterilor didactice din țară și creșterea copiilor în spirit maghiar.

Săptămîna adunărilor învățătoresci a trecut mîrșă și impunătoare. De pe buzele corpului învățătoresc maghiar s'a audît rostindu-se cuvîntul hotărîtor: *ca creșterea să fie unitară națională (!)*. Învățătorii protestanți și cei israeliți se declarară pentru prefacerea școlilor în școlă de stat, catolicii pretinseră o apropiare, și nu se putu audî nici o voce conturbătoare, care în contra creșterii naționale unitare, să se fi făcut *tălmăciul tendințelor divergente ale naționalităților*.

Unitare și nutrite de spirit maghiar să fie născuțele noastre, unitară să fie națiunea noastră.

Am trăit o mișă de ani; deci avem dreptul de-a pretinde, *ca în fine Ungarii să se prefacă în Maghiari (!)* Să nu mai potă declara nimeni cu buze trădătoare de patriă, că el este numai un catolic s'eu un protestant, că este un Slovac, un Valah (oláh)! (Ce rerișinare la om! — R.)

În Maghiari să se prefacă Ungarii! A sosit timpul, unde Ungaria este, și nu va fi!

În tonul acesta continuă autorul articolului scîrbos, din care se pôte ceti nu numai tendința nebună de absolută maghiarisare, ci și o ură turbată față cu națiunile nemaghiare din Ungaria.

Acesta este nutremîntul pedagogic, ce se ofere, sub auspiciile guvernului învățătorilor, cărora li-e încredințată creșterea copiilor.

Corupțiune și demoralizare.

Etă ce icônă ne face diarul maghiar „Alkotmány“ despre starea deplorabilă, care domnesce astăzi în Ungaria:

Am ajuns acolo, încât puterea se pôte susține numai cu ajutorul corupțiunii. Din săptămîna în săptămîna, din di în di ajung în publicitate oasuri, cari dovedesc, că aci totul e putred. E putredă politica guvernului; e putredă domnia majorității, guvernului și administrației. Statul acastă sémăna ou organismul omului muribund, în care bôla a dat nascere la vermi. Acestea sunt

semnele d'istrugerei generale, cari se pot observa în corpul ce se află în agonie.

Este mirare, că am ajuns la o astfel de stare? Dér sângele acestui stat și al acestei societăți l'au stricat în mod consecutiv, și i-au nimicit sufletul.

Cinstea și omenia au dispărut din viața politică. Jurămîntul l'au lipsit de caracter religios și în legile penale i-au făcut privilegiul înșelătoriei.

Nu știuți mirosul greșos al putregiuului? Unde este ouțul, care se tae buzele acestea? Căci decă se mai lătesce corupțiunea, trebuie să murim. Națiunea, din care a perit religiozitatea, moralitatea, onôrea și adevărul, nu pôte exista.

O țerancă română în lupta pentru limbă.

Soim că frații noștri din Bucovina au de-a se lupta și ei în contra rutenisării și a germanisării, tocmai așa cum ne luptăm noi aici în contra maghiarisării. În această luptă a lor a dat un minunat exemplu de curaj și bărbăție țeranca română *Domnica a lui Leonti Ieremicine* din Ipotești, pe care gazeta „Deșteptarea“ din Cernăuți cu drept cuvînt o aduce ca pildă vrednică de urmat în ceea ce privește lupta pentru creșterea națională a popului român. Etă ce istorisește între altele „Deșteptarea“:

Leonti și Domnica au acum doi băieți și două copile. Băieții și-i-au dat la școlă la Suceava, unde au ajuns până la clasa a patra. Acești părinți au înțeles adecă tare bine, că mai ales în ziua de azi omul fără carte nu plătește nici o cêpă friptă. Ci se bucurau d'era foarte, când vedeau, că acum a zidesc școlă frumoasă și în Ipotești și diceau: de amu ne vom da și copilele să învețe carte! D'era când școlă din Ipotești s'a deschis astă tómnă, bucuria li-s'a prefăcut în amărăciune, aușind, că în școlă aceea au să învețe numai rusește. Din pricina asta Domnica și-a oprit copilele dela școlă din sat, și s'a hotărît să le trimită la școlă la Suceava. D'era aușind dela alții, că în Suceava s'au pus trebile la cale așa, ca să nu fiă primii copii din Ipotești, Domnica la urmă și-a pus în gînd să năimască un învățător ca să-i învețe copilele — când de-odată se pomenesce cu o comisiune în Ipotești.

Acuma ține-te, băiete, că Domnica intră în danțul comediei!

În 29 Octomvre 1895 comisarii Zierhofer și Koczynski dela Suceava s'au dus la Ipotești ca să-i silască pe omeni să-și trimită copiii la școlă, pentru-că toți Ipoteștenii nu voiau să-și dea copiii la școlă, ăra omenii au fost chemați înaintea comisiei și înfricați. Așa a pățit'o și Domnica lui Leonti Ieremicine. Întrebând'o comisariul Zierhofer de ce nu-și trimită copilele

la școlă, Domnica răspunde: „*Noi Ipoteștenii vom cu toții, ca limba învățămîntului să ne fiă cea românească, și până nu va fi așa, nu vom trimite nici un copil la școlă*“.

Răspunsul acesta îl scôte pe Zierhofer din sărite. El începe a o sudui pe Domnica, a o batjocuri și a-i spune „că trebuie să-și trimită copilele la școlă, ăra de nu, va plăti 10 fl. pedepsă“.

Vrednică Domnică răspunde ăra: „*Eu nu cred, că legea cere să fim siliți a ne școli copiii într'o limbă, în care noi nu vrem; d'era decă-i așa, apoi mai bine mă primesc să plătesc 10 fl., numai decă va plăti și tótă grămada!*“

Acuma Zierhofer se restesce și mai tare la biata femeie, dicîndu-i: „*vei plăti 20 fl.*“

Domnica nu se dă și răspunde ăra: „*voiu plăti 20 fl., numai decă va plăti și tótă grămada!*“

— „*Te-oiu închide!*“ strigă Zierhofer. Domnica dișe: „*am să șed și închisă, domnule, d'era dragile mele copile tot nu le-oiu trimite la școlă rusească!*“

Acuma comisarii o iau pe Domnica de spate și o dau afară, ghiontind'o. Mîncînd așa biata femeie băta și batjocuri, ea strigă în gura mare: „*nu mă lăsați să mă omóre!*“ Vede ea sermana, că-i singură în școlă și încapută pe mîna unor omeni, a căror purtare neomenosă nu putea stîrni în trînsa decăt frică și spaimă. Aușind mulțimea de afară, că Domnica strigă, a vrut să intre în școlă, d'era la ușă sta un gendarm înarmat, care nu lăsa pe nime înlăuntru. La urmă Domnica, vedîndu-se scăpată afară, a prins a striga fugind acasă: „*nu intrați nici unul, că acolo bat și batjocuresc!*“

A urmat dintr'asta un proces mare. Domnica a pirit pe comisari pentru bătaie. Procesul a durat aprópe un an de zile și a trecut mai prin tóte instanțele, toți judecătorii erau pe partea comisariilor și se siliau să-i scóte de sub piră, ba încă voiau să întorcă pira în contra Domnică și s'o pedepsosă pentru că ar fi cutezat să părăsă nisece omeni nevinovați. D'era Domnica nu s'a spăriat, ci a luptat cu bărbăție ăra s'fîrșitul a fost, că comisarii au rămas de rușine și la p'tractarea din 7 Iulie n. o. Zierhofer a fost pedepsit să pórte tóte cheltuielile procesului.

Decă toți țeranii și țeranele române ar lupta cu atăta hotărîre și curaj pentru dreptul lor, de-a bună sémă străinii altfel ne-ar respecta și n'ar cuteza așa ușor să-și bată joc de poporul român.

Nouă turburări în Macedonia.

Fierbe și clocotesc în Turcoa. Mai astă iernă erau turburările din Armenia, decăt-va timp sunt turburările de pe insula Creta și acun este nouă isbuonire a

turburărilor din Macedonia, ce fac perit albi Sultanelui și pașalelor lui și neliniștesc atăt de mult pe politici și pe diplomați, cari încurecă și descurcă treburile în Europa.

Pe noi ne interesază mai de-aprópe starea lucrurilor în Macedonia, căci aici se află în număr mare frați de ai noștri, Românii macedoneni, numiți și Cuțo-Vlahi.

Astă iernă erau bande bulgare, cari năvăliră în Macedonia de Nord, acuma sunt bande grecesci, cari năvălesc în Macedonia de m'edă-đi. E rivalitatea între Bulgari și Greci, în nisuința lor de-a pune mîna pe Macedonia, care face ca bandele de r'evrățitori a le unora și-a altora să se întréacă astfel între sine.

Românii din Macedonia fresce n'au cauză de-a se înfăcára nici pentru Greci, nici pentru Bulgari. Am'endous aceste popóre sunt dușmane Românilor și dezvoltării lor naționale.

Ce să facă acuma Românii macedoneni ajunși între două focuri, după ce se mai v'ed părăsiți și de guvernul român, care în timpul din urmă le a dat atătea semne, că nu este dispus a face nimic pentru înaintarea cauzei lor naționale, ba și din ce a făcut până acuma vrea să slăbescă?

Cu cine să m'ergă Aramânii, când de nicăiri nu au nici un sprijin pentru nisuințele lor de sine stătătoare naționale? Cu Bulgarii nu pot merge, căci aceștia tind la slavizare, ăra cu Grecii și mai puțin, oăci din vechime Grecii uneltesc pentru a sugruma spiritul național în sinul Românilor din Macedonia în folosul Grecismului.

Este în tótă întempliera forțe grea poziția Românilor macedoneni, căci mișcarea revoluționară condusă de bandele grecesci se desfășură azi tocmai în ținuturile curat române din Macedonia.

„Independența Română“ din Bucuresol vorbind de situația în Macedonia își exprimă speranța, că Românii din Macedonia vor refusa și de astă-dată a da ajutor bandelor grecesci, oum l'au refusat astă-iernă bandelor bulgare. Totuși nu pôte nega, că de astă-dată lucrurile stau mai rău.

Aici gazeta bucurescănă amintesc cele petrecute în timpul din urmă privitor la raporturile guvernului român cu Românii macedoneni, arată oum acest guvern a părăsit în mare parte cauza școlilor acesora și n'a făcut nimic pentru independența lor bisericăscă, pe când S'erbii din Macedonia, cari fac abia a cincea parte a Românilor, sunt în ajun a dob'endi un episcop s'erbesc în Macedonia.

„...In momentul“ — dice „L. Ind. Roum.“ — când bandele revoluționare de tot soiul năvăleau în Macedonia, guvernul nostru a cređut, că este de lipă a suprima consulatul din Monastir și de-a arăta ast-

dela turme și vințelării viilor n'aveau odihnă din pricina lui; nici nu gândeai când le făcea câte-o nefăcută; de aci lipsia un berbece, de colo o mișă, din via cutare periaru strugurii, de dincolo piersecile. Cu tótă gura însă nimeni nu cuteza să pună vina pe el, că ori-cum, d'era Ion p'curarul de tiner ăra osos și în dungă, — nu scia de glumă. Odată, ci că l'a invinovațit un om, că el ar fi sciind de o junincă a lui, ce n'o află de două săptămîni și Ion p'curarul așa-i dete o palmă, de r'emasă fără măsese pe partea aceea, câte d'ile a trăit.

Cam după doi ani de viață de acastă și-a căp'etat doi ortaci, pe Holoboc și pe Honghia, și tustrei făceau mari n'edrev'eni prin acest ținut. Tot laolaltă amblau, tot armați, și omenii pentru cât bine-i în lume n'ar fi gremujdat ceva din gură în potriua lor, cei bogăți să temeau, c-i s'eraci nu voiau, că dela cei s'eraci nu aveau ce fura, ba îi mai și omena, unuia-i da de beut vin ori vinars, pe altul l miluiau cu un sac de m'alaun, pe altul cu o slănină, altul se t'ređia din chiar senin cu o berbință de brânză și cu alte lucruri trebu'noioșe omului s'era. Armenii și Jidanii le dau beutură p'asteptare p'ân' a lăsarea de pită. Așa că bogății își puneau bine ce aveau, că de nu se t'ređiau scărpinându-se pe unde nu-i m'ana.

B'etrânii satului, ca mai înțelepți, s'au sfătuit într'ascuns la primarul acasă, cu ușile încuiate și fără zare de lumina, ca pe Ion p'curarul și pe cei doi ortaci ai lui

să-i dea în cătăniă. P'atunci se prindeau cu funia și-i da satul cătăne pe feciorii o-f-ni și stricați, pe omenii nim'eni. Pôte că atunci a eșit horea:

Cătăniă cui-i bună?
La feciorul fără mumă;
Cătăniă cui-i dată?
La feciorul fără tată!

Și sfatul lor l'au făcut cunoscut numai g'ofului, care încă nu le puté lua hazna că ei n'aveau casă, nici moșă, deci nu-i putea sili să-i facă robotă. Și groful mult s'a bucurat de sfatul lor cel înțelept, că n'avea să dea din feciorii de iobagi, cei bunți de lucru, deci îi și cinsti cu un ciub'ber de vin.

D'era acum veni greutatea. Vorba slăua: cine să pună clopot pe m'ată? Nime nu cuteza să pună m'ana pe cei trei ortaci și să-i lege și să-i dea la óste. Ei par'că înțelegeau planul b'etrânilor satului, ori d'ora li-o fi spus vre-o *ghiolbună*, că se păziau mai avam ca p'ân' n' tr'aceea. Nearmați nu mai amblau și toți le făceau cale.

D'era se apropiă timpul, când primarul trebuia să ducă la comitat trei feciori pentru óste și alți feciori n'avea, decăt pe Ion p'curarul pe Holoboc și pe Honghia, ăra acești trei erau pe tot locul și totuși nicăiri. Acesta era tómnă t'arđiu, după cullesul viilor, colea când fierbe vinul.

Intr'o noapte urită de tómnă erau cei trei ortaci așeđați la un ciub'ber de vin în casa vestitei v'eduve Anișca, care ședea singură într'o casă mică cam la marginea sa-

tului. Afară era întunerec ca 'n iad, ploua des, d'era îndesat, tina era mare p'ân' n' genunchi, v'entul șuera, de gândeai, că un milion de gânsaci sunt adunați la un loc și dau năvală a-upra unui dușman. Cei trei ortaci beau must próspt și m'ancau dintr'o gască grasă, ce-și pierduse stăp'ânul și care li-o fripsese întregă întreguță Anișca, care încă ținea rost cu ei la m'ancat și la beut.

De-odată aud nisece șópte pe la ferestri. Era primarul satului cu o funie lungă și cei șese jurați înarmați cu furci de fer și alți șese omeni de-ai curții, ce erau trimiși de groful să dea năvală asupra hoților.

Cum auđi Ion p'curarul pașii pe la ferestră, îndată stînese hopaițul, ce ardea pe cornul mesei, și cu o s'ecure în m'ana se repeđi la ușă: „*Cine și-a urit d'ilele — să între înlăuntru!*“

Atunci Holoboc, puf! cu un pistol pe ferestră afară. Umpl'atura pistolului nimeri pe primarul drept în umăr și — cară-te băiete! Cui nu-i e dragă viața? Și cine să-și pună m'inta cu Ion p'curarul și cu ortacii lui? Umpl'au grădinile primarul cu jurații satului și cu omenii grofului și lăsat'au aci funie, furci, topóre, numai să nu dea față cu cei trei ortaci. Din noaptea aceea nime n'a mai v'edut pe cei trei ortaci pe la noi prin sat. Începuse a-i chiar uita. Vremea iobăgiei trecuse. Venise libertatea, d'era de ei nime nu auđia nimic.

După vre-o dece ani dela întempliera asta numai prind omenii a vorbi, că Ion

p'curarul ărași s'a ivit prin aretul nostru. Unii spuneau, că a înt'elmit pe Honghia îmbrăcat ca plăieșii, alții spuneau că Holoboc a pușcat un porc s'ebatic în lazul lui Tepeș și că l'ar fi v'edut st'ând la un foc mare cu doi ortaci și frig'end carne pe c'arbuni, de mergea mirosul p'ân' cât colo. Un p'curar spunea omenilor, că în coliba lui dormiră toți trei două nopti după-olaltă.

Veni iernă, greul vieții pentru copiii de codru. Atunci se iviră în sat unul după unul: Mai întâi Ion p'curarul, cu pușca pe umăr, cu pistolele după curea și cu băta în m'ana. El trase ată la un vechiu cunoscut al lui. Câteva d'ile mai t'arđiu veni Honghia și se așeđă și el la un cunoscut al lui, mai în urmă veni în sat Holoboc.

Honghia se însură, luă o v'eduvă și trăi ca om cinstit, d'era nime nu-l vedea lucr'and. Dormia tótă ziua, ori pipa, ăra s'era de-odată cu buhele eșia la largul. Avea însă tot ce-i trebuia. Slănină grasă ca la el numai la groful mai vedea, deși porc nu îngrășa în veți; haine avea tot bune, m'alaun și grău de ajuns; nime nu-l vedea nici v'end'end, nici cump'ar'and bucate, avea rămăstuit ce-i trebuia din d'ilele lui cele bune, când era codru biru și frunđa sol-g'abir'u. Mai spuneau gurile rețe, că are o mulțime de chei, care-i aduc cele trebu'noioșe.

Holoboc încă se însură, trăi la Cicea, ca păđitor la pădurile grofului. El încă nu lucra nimic, ci ambla tótă ziua cu cea

fel o nepăsare față de tot ce se petrece în Macedonia... Nu e d'ér de mirat, că diarele străine, mai ales cele din Paris, vorbind de bandele dela Cojanii, Neveasta etc. și de „noii lor aliați: Culo-Vlahii“.

Poate că foile amintite au avut în gând aici apropierea între România și Grecia. Ori cum ar fi însă, e destul de trist, că acum, după atâtea jertfe materiale, ce le-a adus România pentru cauza română din Macedonia, se vorbește de Românii macedoneni ca de un post părăsit, lăsat pradă Grecismului.

Noi în-ș sperăm, că frații noștri macedoneni, cu toate desamăgirile, nu vor uita în cele din urmă de marile îndatoriri ce le au față de neamul lor și vor protesta contra uneltirilor grecesci, cum au protestat contra celor bulgare.

SCRIRILE ȚILEI.

— 27 Iulie.

Din cauza unor piedeci tehnice neprevăzute, ivite în tipografia noastră, numărul de azi, de Duminică, nu-l putem scoate, decât numai în formatul de jumătate.

— 0 —

MM. LL. Regele și Regina României au plecat Miercuri trecută din Sinaia în străinătate, la Ragaz. În Budapesta Suvranii români steteră numai o jumătate de oră, luând dejunul în salonul gărei, și apoi plecară la Viena, unde se întreținură o zi întreagă. Au se arangia în onoarea Maj. Lor o serată în otelul „Imperial“, la care luă parte și ministrul de externe, contele Goluchow-ki. Alaltăeri părechea regală română plecă la Zell am See, de unde va călători de dreptul la Ragaz.

— 0 —

Ministrul Perczel contra — Petofi. Diarul „Nemzeti Ujság“ din Budapesta anunță un lucru, de care dă, că trebuie să se scandalizeze între maghiarismul (judaismul). Adecă ministrul de interne Desideriu Perczel a nimicit hotărârea comitatului Ternavei mari, ca aceste să contribuie 1000 fl. la statua poetului maghiar Petofi, ce se va ridica în Sighișoara. Se poate că chiar și Perczel s'a scârbit de servilismul Sașilor sighișoreni, cari au votat această sumă și a nimicit amintita hotărâre a fariseilor, cari prin această au voit să ofere Maghiarilor o nouă dovadă de lingășire.

— 0 —

Antisemiții la putere. Se scrie din Viena că omonocul artist dela teatrul curții d-l *Sonenthal*, serbând aniversarea de 40 ani a intrării sale în Burgteater, minoritatea liberală din consiliul comunal al Vienei a propus de-a i-se face cu această ocaziune o distincțiune onorifică. Pr-punerea această a fost însă respinsă de majoritatea antisemită a reprezentanței comunale, pe cuvânt, că *Sonenthal* e *Jidov*. Imperatul într-aceea a conferit artistului ordinul Francisc Iosif cu corôna și l'a făcut nobil!

— 0 —

pușcă 'n spate și cu pipa 'n dînt. De-l întreba cineva, că din ce trăesece, că nime nu-l vede muncind, el răspundea ca un filosof: „Mănânc lemne!“

Ion pécurarul nu se însură; el vara era pécurar și ierna bucătar, dér bucătar numai pe sêma lui; nime nu scia ce face el, ce drege, de unde-i vine, destul că avea tot-déuna de toate ca o gazdă.

Amu toți trei ortacii-s morți; pe Honghia l'au pușcat într-o tòmna în vii, pe Holoboc l'a spintecat o scorôfă sêlbatică, ér Ion pécurarul a murit mórte curată în casa lui, unde aflară băta cea sdravênă, pușca cea cu două țevi, vre-o patru pistole turcesci, traista cea împistrită cu aramuri de multe feluri și cu bumbi mici și mari; dér cureaua lui nu o aflară la el. Se dăce, că o ghiolbană a lui din tinerețe îl căuta din când în când, aceea a pus mâna pe cureaua lui cea plină de Dumneșcu scie de bunătăți.

Dér în vecei nu Poiu uita și nu-l va uita nici satul, că, la turma unde era el, lupul nu venia, nici hoții nu se apropiuau. Și dăceau ômenii: Dêla hoții anevoiă fur!

Cum sta în strungă de mulgea oi cu tata, ér eu cum dam oile 'n strungă, ascultam la poveștile lui, pe unde a âmbat și cum a trăit, de când s'a zăvăstît din sat. Multe mai spunea, Dômnice, câte veduse și pătise în cei vre-o dece ani, cât a fost dus. Din vorbele lui se vedea, că el cu Honghia și cu Holoboc trăise vieță pri-

Românul unni Român. Diarul „Egyetértés“ publică în numărul său de ieri următoarea scire: A produs în Lugoș mare senzațiã fantal, că murind locuitorul român de acolo Nicolae Muntean, care a trăit întreaga sa viață în mod foarte sêracios, se descoperi că a lăsat după sine o avere considerabilă. Astfel comunității bisericesci i-a testat 85 000 fl. ér veduva lui va primi întreagă viața usufructul dela 40.000 fl. Numitul diar afirmă că veduva va ataca testamentul decedatului.

— 0 —

Preoțimea croată contra guvernului ungar. Dêla baile din Rohitsch, se depeșeză, că întreaga preoțime croată a Zagoriei se adună acolo în 4 c. și într-o ședință secretă hotărî a lua poziția contra guvernului ungar. Toți preoții făcură apoi o vizită episcopului croat Strossmayer, asigurându-l, că întot-déuna vor rămâne credincioși principilor sale politice.

— 0 —

O furtună grozavă ni-se scie, că a bătut Joia trecută, 6 August n., în comuna Șauașeu din comitatul Bihorului. Vântul a smuls din rădăcini pomi, nuți, copaci; a rupt porțile, a culcat la pământ gardurile și a descoperit casele. Două cruci de pe biserica romană, cum și crucea de pe turnul bisericii romano-catolice au fost rupte. Apa a mănât fânul de pe câmp, ér vântul a răsturnat și încurcat crucile de grâu de pe întreg hotarul. Locuitorul ungar Kocsma-os István cu soția sa, mergând cu carul la câmp, au fost răsturnați de vânt și răniți greu. De-altminteles ni-se scie, că poporul român din acea comună e foarte brav și cu multă atragere față cu cauza națională.

— 0 —

Imormântarea locotenentului-mareșal Galgozzy. comandantul corpului 12 de armată din Ardeal, s'a sêvșit alaltăeri la 4 o. d. a. în Sibiu cu mare pomoză. Conducutul l'au format toate trupele din garnisona Sibiului, sub conducerea locotenentului-mareșal baron Pach. Osămintele decedatului general fură depuse spre eternă odihnă în cimiterul orașului imediat lângă mormântul fostului comandat de corp, br. Szveteny. Urmă apoi defilarea trupelor, care tinu 3 sferturi de oră.

— 0 —

Excursiune științifică. Joi a plecat în excursiune științifică prin județele Gorj și Mehedinți d. M. Vlădescu, profesor de botanică la facultatea de științe din București, însoțit de 9 elevi ai săi.

— 0 —

Furtul de 71 mii lei întemplat dîlele acestea la ministerul financelor din București a făcut mare senzațiã, mai ales că nu se găsea vinovatul. În fine s'a descoperit autorul furtului, el este funcționar la acel ministeriu cu numele T. Petrescu. Hoția a comis-o în casieria într'un moment, când nevăduț trecând casierul în odaia de alături a luat pachetul de bani. El a fost arestat și transportat la Văcăresol. E de 24 de ani funcționar la acel ministeriu și s'a purtat până acuma corect.

— 0 —

Filoxera. Diarele de dincolo aduc scirea, că în viile renumite dela Odobesci (Moldova) a apărut filoxera. Dêcă nu se vor lua măsuri urgente, aceste frumoșe vii vor fi cu totul nimicite.

Român distins. Colosala lucrare a căii ferate transiberiene, care se continuă cu multă activitate, este incredințată de guvernul rusesc direcțiunii unui eminent inginer, d-lui Simion Ursache, Român din Basarabia.

— 0 —

Un sat prefăcut în cenușă. Ni-se comunică, că eri sêra, cu ocaziunea vântului puternic, ce a bătut și în părțile Brașovului, a isbuonit un foc mare în comuna Chichis, din comitatul Trei-soanelor, prefăcând în cenușă aproape totă comuna.

— 0 —

Secerișul din acest an, după raporturile oficiose ale ministeriului unghuresc de agricultură, în genere nu se poate dăce, că ar fi cu mult mai bun decât de mijloc, dér față cu anul trecut totuși e mai bun. Grânele, ce-i drept, sunt pe multe locuri mai slabe ca anul trecut, însă sêcara, orzul și ovêsul e mult mai bun, oucuruzul de-asmenea promise o rodă mai bogată ca anul trecut. Ce folos însă, că prețurile sunt slabe de minune.

— 0 —

Têrgul de cereale din Bêrlad. Noua recoltă de grâne n'are nici o căutare în piața noastră, scire „Paloda“. Speculanții cumpêra ou nisce prețuri de ris marfa ce sosesce la obor. Nici o cerere d'n Galați sêu Brăila. Orzul se vinde cu 2,80—3 lei și grâul 4,50—5 lei hectolitru. De câte-va săptămâni n'a plouat pe la noi (Moldova). Acestă secetă amenință recolta păpușoilor, atât de frumoșă până acum. Dêcă nu va ploua d'lele acestea, popușoii (cucurușii) vor fi compromiși, suferind o scădere de aproape cincideci la sută.

— 0 —

Têrgurile de săptămâna din Clușiu sunt foarte slab ceretate în timpul de față, marfă puțină, prețuri miserabile. Grânele nouș fac concurență celor vechi, se vinde maza metrice de grâu nou cu fl. 5,40—5,80; sêcara nouă fl. 4,20—4,50; oucuruzul (vechiu) fl. 4,20—4,25; ovêsul (vechiu) fl. 5,30—5,50. Intre porci bătute bôla în întreg ținutul Clușului, din care oasă nici nu pôte fi vorba de têrg de porci.

— 0 —

Cutremur de pământ. În partea de mēdă-ți a comitatului Torontal s'au întemplat dela 27 Iulie n. o mai multe cutremure de pământ mici, dér fiind-că acestea s'au repetat până acum de atâtea-ori, între populațiune e mare temerea, că în urmă ele se vor termina cu o mare nenorocire. Marța trecută cutremurul a fost mai mare ca de obicei. În Ilanca, de lângă Panciova, cutremurul a coborît crucea din vârful turnului, orepându-se și zidurile acestuia. Mercuri noaptea cutremurul s'a simțit la Beolcherecul mare.

— 0 —

Petrecere. Tinerimea română din Zaránd invită la petrecerea cu joc, ce se va arangia la 9 August n. c. în hotelul „Central“ din Brad. Venitul curat e destinat pentru sporirea „fondului de ajutorare al elevilor sêraci dela gimnaziul gr. or. din Brad.“ Intrarea: de persoană 70 cr., de familie 1 fl. 40 cr. Suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică.

— 0 —

Masica orășenească va concerta mâne Duminică, în otelul „La pomul verde“. Dintre piesele programului variat și bogat amintim următoarele: „Foi și frunde“, fantasia romană de Risti; „Ce dulce“ melodia romană de F. R.; și „Hora Sinaii“.

— 0 —

Convocări: Adunarea gen a „Asociațiunii transilvane pentru lit. rom. și cult. pop. rom.“ conform ș-lor 14 și 21 din stat. Asociaț. e convocată la Lugoș pe dîlele de 27 și 28 August n. — Adunarea gen. a reuniunii inv. gr. or. din tractele protopresb. Timișoara, Lipova, Banat Comitat și Beșeu e convocată pe 8 (20) August în Fabriciu — Timișorei. — Adunarea desp. XXXIII (Treiscaune) e convocată pe 12 Aug. n. (31 Iulie v.) în Brețeu — Adunarea reuniunii inv. gr. cat. din Archi-Diaconpărților Sătmărene apart. diecesei Oradane e convocată pe 10 August n. în Homorodul de mijloc.

— Adunarea desp. XXI. (Nășed) e convocată pe 16 August n. în Rodna vechiă. — Adunarea gen. a desp. X (Brad) e convocată pe 6 (18) Aug. la Criștur.

La toate aceste adunări Românii sunt invitați să ia parte în număr cât mai mare.

AVIS.

Onorații Domni, cari doresc a participa la adunarea generală a „Asociațiunii Transilvane“, convocată pe 27 și 28 August a. c. st. nou la Lugoș, se avisează:

1. Cum-că locuitorii români din Lugoș au pus la dispozițiunea comitetului un număr considerabil de

cuartire pe durata adunării. Aceste cuartire sunt gratuite.

2. Comitetul se va îngriji de a rezerva pentru cei ce doresc a locui în hotel și la hotelo odăi corêspundătoare. Domnii cari reflecteză la locuințe în hotelo au să le solvêscă singuri.

3. Toți domnii, cari reflecteză la îngrijirea comitetului pentru încuarterarea lor, sunt rugați a se adresa cel mult până în 20 August a. c. st. nou la D I Dr. *Iacob Maior* medic în Lugoș, președintele secțiunii de încuarterare.

Lugoș în 6 August 1896.

Comitetul arangiator.

SCRIRI ULTIME.

Berlin, 7 August. Aci s'a lătit scirea senzațională despre abdicarea cancelarului prinț *Hohen'ohé*. Ca următor al său se amintesc contele *Happel* și baronul *Marschall*.

Zell am See, 7 August. Părechea regală română a sosit aci, însoțită de prințul și de princesa Luisa. Ospetii princiarilor făcură o excursiune în ținuturile romantice din apropiere.

Mehadia, 7 August. Aci s'au început a-se face deja pregătiri pentru primirea monarhului nostru, a regelui Carol și a reginei Alexandru, cu ocaziunea deschiderii Porților de fier: Spre ac-st scop se întocmesc 30 de odăi. Regele român se va întâlni cu regele sêrbesc la monarhul nostru.

Toulon, 7 August. Ieri au plecat spre insula Creta panterata francesă „*Neptun*“ și panterata englesă „*Hord*“.

Paris, 7 August. „Agenției Havas“ i-se anunță din Petersburg, că *Turul și Tarina* vor sosi în Franca la finea lunei Semptevre.

MULTE ȘI DE TOATE.

O telegramă Impejorul lumii.

Cu ocaziunea expoziției electrice din New-York, d-l Gandler, directorul expoziției, trimise o telegramă cu destinațiunea de a încuajura lumea, și care era de următorul conținut: „Dumneșcu oreă comorile naturii, sciința folososea puterea electricității spre gloria nașunilor și pacea lumii“. Domnul Gandler ședea la masă cu Edison în expoziție. Telegrama se expedă la 8 ore 34 minute, trecând prin Chicago, Los Angeles, San Francisco; de acolo prin Vancouver, Winnipeg, Montreal, Canso, Londra unde ajunse după 4 minute; apoi prin Lissabona, Gibraltar, Malta, Alexandria, Suez, Bombay, Madras, Singapore, Shanghai, Nagasaki și Tokio, și după 50 minute ajunse érași de unde a fost trimisă, fiind primită de Edison. Acestă a fost expedarea cea mai iute, ce vre odată s'a dat de telegrafele internaționale. Telegrama a costat 152 dolari.

O descoperire uimitoare cu ajutorul razelor lui Röntgen.

În anul 1886 fu închis pentru escos o calfă de cofetar din Hamburg din care causă el voia să se sinucidă printr'un glonț de revolver. De atunci susținea, că are un glonț în cap, care îi causază dureri conuine.

După împlinirea pedepsei fu primit într'un spital din Hamburg, unde își continuă asigurarea că are „glonț în cap“. La început se credea, că simuleza, mai târziu fu privit ca nebun și tot-odată internat în casa nebunilor din Hamburg, de unde fu transportat în casa nebunilor din Nietleben.

Aci petrecu din Octomvre 1890 până în Aprilie 1895, când fu demis ca îndreptat și capace de muncă, dér și atunci nu-mai după-ce făcu asigurări în scris și verbale, că nu va mai ținea la ideia s'a ține, și că își recunoșce nebunia, deore-ce nu are nici un glonț în cap, ce este și imposibil, căci atunci ar fi trebuit să mōra. Calfă plecă la Berlin se arată unui profesor de fizică, care îi și fotografia capul cu ajutorul razelor lui Röntgen.

Resultatul fu, că glonțul se vedea foarte bine în orbita ochinului drept și astfel se dovedi pe deplin, că a suferit 4 ani de închisore în casa nebunilor fără nici un motiv justificat.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor români gr. or. din districtul al X-lea Brașov, al Arhidiecezei Transilvaniei își va ține adunarea sa generală la 25, 26 și 27 August st. v. a. c. în comuna Poiana-Sărată, cu următoarea:

Programă: Membrii reuniunii vor asista **Duminecă** în 25 August la 9 ore a. m. în corpore la serviciul divin împreună cu invocarea Duchului sfânt și parastas în memoria membrilor decedați ai reuniunii. Va urma apoi:

Ședința I-a, Duminecă 25 August la 10 ore a. m. 1) Deschiderea ședinței prin prezidiu. 2) Constatarea membrilor prezenți. 3) Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului 1895/96. 4) Raportul casarului despre averea reuniunii. 5) Raportul bibliotecarului. 6) Alegerea comisiunilor de revidare și scontrare.

Ședința a II-a, Duminecă 25 August la 3 ore p. m. 7) „Espinerea unui mijloc important pentru promovarea mai cu succes a intereselor generale învățătoresci”, lucrată de v. președintele reuniunii I. Dariu.

Ședința a III-a, Luni 26 August la 9 ore a. m. 8) Raportul special al comitetului asupra temii lucrate în despărțiminte: „Geografia comunei”, prelegere practică cu elevii anului al II-lea de școală. 9) „Iusământarea ordinii în viața practică”, lecțiune practică de d-l I. Dariu.

Ședința a IV-a, Luni 26 August la 3 ore p. m. 10) Raportul special al comite-

tului asupra temii lucrate în despărțiminte: „Cari sunt pedecile la înaintarea învățământului în școala populară și cari sunt mijlocele pentru înlăturarea acelor?”

Ședința a V-a, Marți 27 August la 9 ore a. m. 11) Prelegere practică din pomărit, de membrul fondator I. Lupan. 12) Raportele comisiunilor.

Ședința a VI-a, Marți 27 August la 3 ore p. m. 13) Stabilirea bugetului pro 1896/97. 14) Propuneri de sine stătătoare. 15) Constituirea reuniunii pe un nou perioad.

Din ședința comitetului central al reuniunii ținută la 19 Aprilie v. 1896.

Ioan Popoa, președ Nic. Bărsan m. p. secretar I.

Literatură.

În folosul agronomilor și proprietarilor de vii, d-l **Emanuil Barbulescu**, învățător român gr. or. în Pesac a scos de sub tipar o mică cartică intitulată: **Instrucțiune în afacerea dărilor de bentura, de consum și de vânzare pentru vin, bere, carne, zahar și scirtoase**, tradus din manualul german al lui Jakob Gatter, notar comunal. Un exemplar trimis casă prin postă costă 12 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 August 1896.
Renta ng. de aur 4% 122.25
Renta de coroane ung. 4% 99.35

Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% 124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2% 101.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis 122.—
Bonuri rurale ungare 4% 97.30
Bonuri rurale croate-slavone 97.—
Imprum. ung. cu premii 153.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin 139.—
Renta de hârtie austr. 101.65
Renta de argint austr. 101.65
Renta de aur austr. 123.45
Losuri din 1860 145.1/2
Acții de ale Băncii austro-ungară 975.—
Acții de ale Băncii ung. de credit 386.—
Acții de ale Băncii austr. de credit 359.—
Napoleondori 9.50 1/2
Mărci imperiale germane 58.67
London vista 119.65
Paris vista 47.55
Rente de coroane austr. 4% 101.20
Note italiene 44.30

Cursul pieței Brașov.

Din 7 August 1896.

Banote rom. Camp. 9.46 Vënd. 9.48
Argint român. Camp. 9.42 Vënd. 9.45
Napoleon-d'or Camp. 9.47 Vënd. 9.50
Galbeni Camp. 5.55 Vënd. 5.60
Ruble rusești Camp. 126.1/2 Vënd. —
Mărci germane Camp. 58.30 Vënd. —
Lire turoesești Camp. 10.60 Vënd. —
Scriș. fonc. Albina 5% 100.75 Vënd. 101.75

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 7 August st. v. 1896.

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta austr.	
		fl	cr.
1 H. l.	Gră loel mai frumos	5	70
"	Gră mijlociu	5	50
"	Grău mai slab	5	20
"	Grău mestecat	2	80
"	Săcă frumosă	3	20
"	Săcă mijlocie	3	—
"	Orz frumos	3	—
"	Orz mijlociu	2	80
"	Ovă frumos	2	50
"	Ovă mijlociu	2	40
"	Cucuruz	3	50
"	Mălai	5	—
"	Mazăre	5	—
"	Linte	6	—
"	Fasole	8	—
"	Sămēnță de in	7	—
"	Sămēnță de oănepă	8	—
"	Cartofi	—	80
"	Măzărice	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	45
"	Carne de porc	—	51
"	Carne de berbec	—	32
100 kil.	Său de vită prospēt	21	—
"	Său de vită topit	32	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
editor responsabil **Gregoriu Maior.**

Se caută

O calfă și un învățăcel, care cunoște limbele patriei și are testimonii bune, **se acceptază** în neguțătoria de manufactură a subscrisului.

Orăștiș (Szász-Város), 1896.

George Baciu.

3-3.

O casă de vânzare

în Brașovul vechiu, strada lungă Nr. 117, **se află de vânzare o casă cu grădină.**

Vânzarea din mână liberă. Casa are 5 odăi, 2 bucătării, pivniță, pod, remeșă etc.

Grădina e bine lucrată.

Pentru informațiuni amănunțite a se adresa la D-l I. SCHMID, Brașovul vechiu, strada lungă Nr. 75.

Sz. 2675 - 1896.

Pályázati hirdetés!

Fogaras vármegye Törösvári járáshoz bekebelezett Szohodol, Törösvár és Predeal községekből álló Alsó-Törösvári körjegyzőség elnevezése alatt s Törösvárt a központi épületben való székhelyvel, lemondás folytán üresedésbe jött körjegyzői állomás betöltésére ezennel pályázat kiíratik.

Felhivatnak tehát mind azok kik ezen évi 500 frt. pénzberfizetés, szabad lakás 68 frt. utazási és 20 frt. irodai átalányul a szabály rendezet szerinti mellékjövédlemmel és az állami anyakönyvek vezetéseért évi 60 fr. tiszteletdíjjal javadalmaz-

zott állomást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában körülírt kelleket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat f. évi Augustus hó 31. napjáig bezárólag annál s inkább adják be mivel a későbbben érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A magyar államhivatalos nyelven ki-

vül a román nyelvnek alapos tudása okvetlenül szükséges és az okmányokkal igazolandó.

A választás megtartás napja a kitűzött határidő betelte után fog kitűzetni.

Törösvárt, 1896 évi július hó 31-én.

Urdea, szolgabíró.

BĂILE HERCULANE (MEHADIA). HERKULESFÜRDŐ, [Ungaria].

Stațiune de cale ferată.

Postă și Telegraf.

Renomite therme

de puciosă și sare cu temperatură terestrică de 55° C.

Inceputul Sesonului la 1 Mai.

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedică și masagiu. Băi electrice. — Hydro-terapiă. — Rendez vous internațional. Situațiune admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promenade și locuri de excursiuni. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi. — Oteluri splendide. — Salon de cură. — Luminatiune electrică. — Muzică proprie. — Orfeu, (Teatru, Variété)

Medici români.

Consultațiuni în toate limbile Europene.

Funcțiune: cu Trentul Express și Orient-Express; de la Orșova cu Năile dunărene. Bilete cu prețuri reduse.

Frecuența în anul 1895: 10,000.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA” de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea etică și plăcută, mai ales: **la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.**

Borviz de primul rang

care prin lăpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighișoara și în Alba-Julia: la D-l I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Orăștie: la Németh János.

Cu totă stima:

Administrațiunea isvorului „MATILDA.”

JOSEF GYÖRGY,

(comit. Háromszék) Bodok. (Transilvania).

1025,5 100

1.6 1.6 SENSAȚIE

fac orológele de busunar, **Original Goldin remontoir de Genf** cu mecanism de precisiune antimagnetic, acuma inventat și în placă de arătător emailată.

Aceste orológe lucrate admirabil de elegant, nu se pot deosebi nici de specialiști, de cele de aur curat. Capacurile foarte frumos ciselate, nu-și perd fascnului și pentru mers regulat se garantează în scris pe termen de 3 ani.

Prețul unui orologiú 6 fl.

Potrivate lanțuri de Goldin cu carabin de siguranță, fason sport mărci sau panteră cu 1 fl. 50 cr. Se dă la fiă-care orologiú un toc gratis. Aceste orológe deja sunt introduse la cei mai mulți amployați ai căilor ferate Austro-Ungare. Se pot procura esclusiv prin depoul central:

2-6

Alfred Fischer, Viena I Adlergasse 12.

— Comandele se fac prin ramburse (Nachnahme). —